

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W GLIWICACH

Tel. 32 338 05 00, Fax. 32 338 05 30, 32 231 95 23
www.gov.pl/psse-gliwice psse.gliwice@sanepid.gov.pl NIP 631 10 81 512

Sekretariat
32 338 05 00

PPIS
32 338 05 01

Z-ca PPIS
32 338 05 02

Oddział
Administracyjny
32 338 05 03

Główna Księgowa
32 338 05 04

Oddział Ekonomiczny
32 338 05 05 lub 06, 08

Obsługa Prawna
32 338 05 08

Oddział Organizacji
i Kadr
32 338 05 09

Epidemiologia
32 338 05 10 lub 11

Promocja Zdrowia
i Komunikacja Społeczna
32 338 05 29

Nadzór Zapobiegawczy
32 338 05 15

Higiena Dzieci
i Młodzieży
32 338 05 16

Higiena Pracy i Nadzór
Nad Chemikaliami
32 338 05 18

Choroby Zawodowe
32 338 05 19

Bezpieczeństwo
Żywności i Żywnienia
32 338 05 21 lub 22

Higiena Komunalna
32 338 05 25 lub 26

Bezpieczeństwo Wody
32 338 05 27

Oddział Laboratoryjny
Badań Chorób
Zakaźnych i Zakażeń
32 271 07 17

Oddział Laboratoryjny
Badań Środowiskowych
32 271 21 35

NS-BW.9010.6.2025
02-28

Gliwice, 2025-

Ocena obszarowa jakości wody dla gminy Pyskowice w 2024 r.

Na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 416)
 - § 23 ust. 1, 2, ust. 3 pkt 2, ust. 4 pkt 1, ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294),
- po przeanalizowaniu sprawozdań z badań próbek wody, pobranych w ramach kontroli urzędowej oraz w ramach kontroli wewnętrznej z urządzeń wodociągowych oraz z punktów zgodności usytuowanych na sieci wodociągowej, wydanych ocen okresowych, podejmowanych działań naprawczych, prowadzonego nadzoru, o którym stanowi § 20 ww. rozporządzenia, przekazuję informację dotyczącą oceny jakości wody do spożycia przez ludzi z uwzględnieniem szacowania ryzyka zdrowotnego na terenie gminy Pyskowice.

- Ludność zaopatrywana w wodę - ok. 15 936 osób
- Zaopatrzenie w wodę - ilość dostarczanej wody – ok. 1 868,9 m³/d
- Za dystrybucję wody odpowiada Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Gliwicach, ul. Rybnicka 47 oraz Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o. ul. Górnośląska 2, Toszek.
- Producentem wody jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach.

Woda dostarczana mieszkańcom Pyskowic pochodzi wyłącznie z zakupu od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach. Do północnej części oraz Osiedla Centrum woda dopływa ze Stacji Wodociągowej "Zawada" przy ul. Bytomskiej w Karchowicach (4 studnie). Południowy obszar miasta zasilany jest ze studni znajdującej

się przy ul. Piaskowej 4 w Pyskowicach. Woda wtłaczana jest do sieci bez dodatkowego uzdatniania. Dezynfekcja prowadzona jest za pomocą podchlorynu sodu. Za dystrybucję wody na terenie Pyskowic odpowiada głównie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Gliwicach. Osiedle Mikoszewina zaopatrywane jest w wodę głębinową (GPW S.A. strefa zasilania „Zawada”) przez Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o.

Tabela 1. Zakres badanych parametrów

parametry mikrobiologiczne i wskaźnikowe
bakterie grupy coli, <i>Escherichia coli</i> , ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72h, ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48h, enterokoki, <i>Clostridium perfringens</i>
parametry wskaźnikowe organoleptyczne i fizykochemiczne
mętność, barwa, zapach, smak, pH, przewodność właściwa, amonowy jon, żelazo, mangan, siarczany, sód, glin, OWO, utlenialność, chlorki, potencjał redox
parametry chemiczne
chlor wolny, azotyny, azotany, fluorki, suma chloranów i chlorynów, chlorany, chloryny, chloraminy, twardość, wapń, magnez, arsen, antymon, chrom, bor, bar, bromki, bromiany, cynk, chloroform, cyjanki, kadm, miedź, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, srebro, akryloamid, chlorek winylu, epichlorohydryna, bromodichlorometan, dibromochlorometan, bromoform, toluen, Σ o-,m-p-ksyleny, etylobenzen, stront, wanad, benzen, 1,2,3-trichlorobenzen, 1,2,4-trichlorobenzen, 1,3,5-trichlorobenzen, 1,2-dichloroetan, benzo(a)piren, Σ THM, trichloroeten, tetrachloroeten, tetrachlorometan, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, Σ trichlorobenzenów, Σ WWA, Σ pestycydów, epoksyd heptachloru, epoksyd heptachloru B, dieldryna, aldryna, endryna, HCB, α-HCH, β- HCH ,γ-HCH, heptachlor, pp'-DDE, pp'-DDD, DMDT, uran, heksachlorocyklopentadien, lindan, metoksychlor, naftalen, acenaftalem, fluoren, fenantren, antracen, fluoranten, piren, benzo(a)antracen, chryzen, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, dibenzo(a,h)-antracen, benzo(g,h,i)perylen, indeno(1,2,3-c,d)piren.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej zgodnie z ustalonym harmonogramem przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach, Przedsiębiorstwo Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o. oraz w ramach monitoringu wewnętrznego prowadzonego przez GPW S.A. pobrano z punktów zgodności:

- 38 próbek wody do badań mikrobiologicznych,
- 38 próbek wody do badań fizykochemicznych.

Upoważnieni Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach zgodnie z ustalonym planem pracy na 2024 r. pobrali:

- 14 próbek wody do badań mikrobiologicznych,
- 14 próbek do badań fizykochemicznych.

Tabela 2. Zestawienie próbek wody pobranych w 2024 r. PPIS w Gliwicach/ PWiK Sp. z o.o. w Gliwicach/Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o./GPW S.A. w Katowicach

Lp.	Nazwa punktu poboru	Ilość pobranych próbek do badań	Liczba próbek przekraczających wartości parametryczne	Parametry przekroczone	Maksymalna wartość przekroczenia	Wartość parametryczna					
		PPIS									
		kontrola wewnętrzna									
		bakteriologiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]									
		fizykochemiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]									
Woda pochodząca z zakupu (Zawada)											
1.	Urząd Miejski, ul. St. Bytomskich 3	3 / 3	0 / 0	-	-	-					
		3 / 3	0 / 0	-	-	-					
2.	Szkoła Podstawowa nr 6, ul. Wyzwolenia 4	2 / 3	0 / 0	-	-	-					
		2 / 3	0 / 0	-	-	-					
3.	Sklep ODIDO ul. Szopena 1/3	1 / 4	0 / 0	-	-	-					
		1 / 4	0 / 0	-	-	-					
4.	Szkoła Podstawowa nr 5, ul. Szkolna 2	2 / 3	0 / 0	-	-	-					
		2 / 3	0 / 0	-	-	-					
5.	Przepompownia Mikoszewina	2 / 1	0 / 0	-	-	-					
		2 / 1	0 / 0	-	-	-					
6.	Komora zakupowa ul. Mickiewicza	0 / 4	0 / 0	-	-	-					
		0 / 4	0 / 0	-	-	-					
Woda pochodząca z zakupu (Studnia Zbiorcza ul. Piaskowa)											
7.	Studnia ul. Piaskowa 4	1 / 16	0 / 0	-	-	-					
		1 / 16	0 / 0	-	-	-					
8.	Przedszkole nr 1, ul. Oświęcimska 28	3 / 4	0 / 0	-	-	-					
		3 / 4	0 / 0	-	-	-					

Analizy laboratoryjne pobranych próbek wody wykazały, iż woda w badanym zakresie pod względem parametrów mikrobiologicznych i wskaźnikowych mikrobiologicznych spełniała

wymagania załącznika nr 1 część A. tabela 1. oraz załącznika nr 1 część C. tabela 1. do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Wszystkie próbki wody pobrane w ww. okresie spełniały pod względem wykonywanych oznaczeń chemicznych, wskaźnikowych organoleptycznych i fizykochemicznych oraz dodatkowych chemicznych wymagania określone w części B, części C w tabeli 2 oraz części D w tabelach 1, 2 załącznika nr 1 ww. rozporządzenia.

W 2024 r. na terenie Pyskowic nie wniesiono interwencji dotyczących złej jakości fizykochemicznej i mikrobiologicznej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przedsiębiorstwo wodociągowe w bieżącym roku nie zgłosiło awarii sieci wodociągowej skutkujących brakiem ciągłości dostawy wody dla mieszkańców.

Woda pochodzenia głębinowego dostarczana mieszkańcom Pyskowic charakteryzuje się dość wysoką twardością ogólną. W badanych próbkach wody nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie twardości wody. Zalecana wartość tego wskaźnika (60-500 mg CaCO₃/l) określona została ze względów zdrowotnych, jako wartość pożądaną dla zdrowia ludzkiego. Twardość wody jest skutkiem obecności rozpuszczonych w niej jonów metali wielowartościowych, zwłaszcza kationów magnezu i wapnia. Stopień twardości wody jest ważny z perspektywy jej organoleptycznej akceptowalności przez konsumentów, ale też ze względów ekonomicznych i technicznych. Woda do spożycia ma istotny udział w dostarczaniu organizmowi wapnia i magnezu, co ma duże znaczenie dla osób, które przyjmują graniczne ilości tych pierwiastków. Zalecana wartość dla magnezu wynosi 7–125 mg/l, wartość dla wapnia nie została określona w przepisach.

Tabela 3. Średnie wartości twardości, magnezu i wapnia na terenie miasta Pyskowice

Źródło wody	twardość [mg/l]	magnez [mg/l]	wapń [mg/l]
ZAWADA	310,0	26,0	79,5
Studnia ul. Piaskowa	293,0	29,1	70,6

Na terenie Pyskowic funkcjonują 3 podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej, a także w budynkach zamieszkania zbiorowego dla mniej niż 50 osób lub produkujące mniej niż średnio 10m³ wody na dobę zgodnie z § 8 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294):

- Obiekt świadczący sezonowe usługi noclegowe Grand Marina, ul. Nad Kanałem 1 D, Pyskowice,
- Ośrodek Żeglarski Maytur, ul. Nad Kanałem 5, Pyskowice,
- Ośrodek Wędkarski w Pyskowicach przy ul. Wędkarzy.

Są to obiekty świadczące usługi noclegowe całoroczne i sezonowe zlokalizowane przy zbiorniku wodnym Dzierżno Duże, zaopatrywane w wodę z głębinowych ujęć indywidualnych bez podłączenia do wodociągu sieciowego. Woda z ujęć indywidualnych nie ma stabilnej jakości, w związku z powyższym nie da się zagwarantować bezpieczeństwa zdrowotnego osób z niej korzystających. Woda wykorzystywana jest do celów sanitarnych oraz spożywczych.

W ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej w Ośrodku Żeglarskim Maytur w Pyskowicach, pobrano łącznie w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej 6 próbek wody do badań. Z uwagi na utrzymujące się przekroczenia wartości parametrycznych określonych dla manganu oraz jonu amonowego, wydana została decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ww. obiekcie nakazująca między innymi doprowadzić jakość wody w zakresie wskaźnikowych parametrów fizykochemicznych (mangan, jon amonowy) do wymagań określonych w zał. nr 1 część C Tabela 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) do dnia 31.08.2027 r.

Z uwagi na utrzymujące się przekroczenie wartości parametrycznej ustalonej dla manganu przez ponad 30 dni i czas niezbędny na prowadzenie kolejnych, efektywnych działań naprawczych została wydana decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w Ośrodku Grand Marina w Pyskowicach nakazująca m. in. doprowadzić jakość wody w zakresie wskaźnikowego parametru fizykochemicznego (mangan) do wymagań określonych w ww. rozporządzeniu do dnia 31.08.2025 r. W ośrodku łącznie pobrano 4 próbki wody w zakresie badań mikrobiologicznym i fizykochemicznym.

W ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej w Ośrodku Wędkarskim w Pyskowicach pobrano łącznie 4 próbki do badań. W próbkach wody pobranych w lipcu oraz wrześniu stwierdzono obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w ilościach świadczących o wykrytych nieprawidłowych zmianach. Zarządca podejmował działania naprawcze polegające na dezynfekcji chemicznej instalacji, których skuteczność potwierdziły badania kontrolne.

Ogólną liczbę mikroorganizmów zalicza się do grupy wskaźników mikrobiologicznych niemających bezpośredniego odniesienia do bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, natomiast ich ponadnormatywna wartość może świadczyć o wtórnym zanieczyszczeniu wody wodociągowej, dużej zasobności wody w organiczną substancję pokarmową bądź o złym stanie instalacji sieci wodociągowej. Określenie ww. parametru jest przydatne w ocenie czystości i szczelności systemów dystrybucji wody, efektywności procesu uzdatniania, potencjalnej obecności w instalacji wodnej biofilmu, a także skuteczności przeprowadzanej dezynfekcji.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz właściciele lub zarządcy budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej zgodnie z § 18 ww. rozporządzenia są zobowiązane do wykonania badań wody ciepłej pod kątem obecności bakterii *Legionella* sp. w instalacji ciepłej wody użytkowej. Wszystkie szczepy *Legionella* sp. uznaje się za potencjalnie chorobotwórcze dla ludzi. Głównym patogenem przenoszonym przez wodę jest *L. pneumophila* odpowiedzialna za przypadki zachorowań na legionelozę, która może przebiegać jako postać płucna o ciężkim przebiegu (nazywana wówczas chorobą legionistów) z objawami zapalenia płuc, ciężkim stanem ogólnym, z wysoką gorączką, suchym kaszlem, zaburzeniami oddychania lub postacią pozapłucną, zwykle łagodną (najczęściej jako tzw. gorączka Pontiac) z objawami rzekomo-grypowymi np. dreszczami, bólami głowy i mięśni, zakażeniem górnych dróg oddechowych. Najbardziej narażoną grupą są osoby o obniżonej odporności oraz mężczyźni w wieku 40-70 lat. Czynniki ryzyka obejmują, m.in. palenie tytoniu, chorobę nowotworową, cukrzycę, przewlekłe choroby dróg oddechowych lub nerek.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządców oraz w ramach kontroli urzędowej pobrano 21 próbek wody w 4 obiektach.

Analiza wyników badań wody ciepłej pobranej w poniższych obiektach nie wykazała nieprawidłowości:

1. Grand Marina Resort, ul. Nad Kanałem 1D, Pyskowice
2. Ambassador Resort, ul. Na Grobli 2, Pyskowice

W 2 obiektach stwierdzono niezgodności z wymaganiami ujętymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) w zakresie wartości parametru mikrobiologicznego *Legionella* sp.:

1. Zjazd Motel Staropolski, ul. Toszecka 43, Pyskowice
2. Zespół Szpitali Powiatu Gliwickiej - Obiekt przy ul. Szpitalnej 2, Pyskowice

Zarządcy obiektów prowadzili działania interwencyjne obejmujące znalezienie przyczyny oraz zmierzające do redukcji liczby bakterii *Legionella* sp. do wartości określonych w przepisach prawa. Przeprowadzone badania kontrolne po zakończeniu działań naprawczych nie wykazały nieprawidłowości.

Na podstawie wydanych okresowych decyzji o jakości wody, po przeanalizowaniu sprawozdań z badań próbek wody pobranych z terenu gminy Pyskowice oraz podejmowanych działań naprawczych stwierdza się przydatność wody do spożycia w badanym zakresie w 2024 r.

Justyna Cegiela
Zastępca Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego
/dokument podpisano elektronicznie/
2025-02-28

Otrzymuje:

1. Burmistrz Miasta Pyskowice
ul. Strzelców Bytomskich 3, 44-120 Pyskowice
2. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
ul. Rybnicka 47, 44-100 Gliwice
3. Starosta Gliwicki
ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice
4. Prezes Wód Polskich
prezes@wody.gov.pl
5. NS-BW - aa